

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJA

S P R E N D I M A S **ATSISAKYTI IŠKELTI DRAUSMĖS BYLAS** **TEISĖJAMS G. S. IR B. Z.**

2015 m. balandžio 13 d. Nr. 18P-9
Vilnius

Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – ir Komisija), susidedanti iš Algio Norkūno (Komisijos pirmininko), Dianos Butrimienės, Algimanto Čepo (pranešėjas), Veslavos Ruskan, Teodoros Staugaitienės ir Lino Žukausko, sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Aurelijai Pauliukaitei, dalyvaujant teisėjui G. S., pareiškėjams K. S. ir A. P., Nacionalinės teismų administracijos patalpose išnagrinėjusi Teisėjų tarybos pirmininko, K. S. ir A. P. teikimus dėl drausmės bylų iškėlimo Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjui G. S. ir Šiaulių apygardos teismo teisėjui B. Z., susipažinusi su medžiaga,

n u s t a t ė :

Teisėjų tarybos pirmininkas 2015 m. vasario 5 d. kreipėsi į Komisiją su teikimu, prašydamas iškelti drausmės bylas Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjui G. S. ir Šiaulių apygardos teismo teisėjui B. Z. už Teismų įstatymo 43 str. 5 d., 53¹ str. 2 d. ir Teisėjų etikos kodekso 15 str. 1 d. pažeidimą, t. y. pareigos pasitikrinti sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre neįvykdymą ir jame išduoto sveikatos pažymėjimo Nacionalinei teismų administracijai (toliau – Administracija) nepateikimą. Teikime nurodoma, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjas G. S. nėra pateikęs Administracijai galiojančio Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro išduoto sveikatos pažymėjimo, nors jam siuntimai tikrintis sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre buvo išduoti ne kartą (2011 m. kovo 25 d., 2013 m. sausio 29 d., 2013 m. spalio 8 d., 2014 m. birželio 26 d., 2014 m. lapkričio 11 d.) ir ne kartą apie šią pareigą buvo primenama elektroniniu paštu (2014 m. birželio 26 d., 2014 m. rugsėjo 16 d., 2014 m. lapkričio 11 d., 2014 m. gruodžio 11 d.). Šiaulių apygardos teismo teisėjas B. Z. Administracijai yra pateikęs ne Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro, o Šiaulių asmens sveikatos priežiūros centro 2010 m. liepos 8 d. išduotą medicininį pažymėjimą; teisėjui B. Z. siuntimai pasitikrinti sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre ir priminimai apie tai buvo išsiųsti ne kartą (2013 m. vasario 18 d., 2013 m. spalio 8 d., 2014 m. birželio 26 d., 2014 m. lapkričio 11 d.).

Komisijai Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija 2015 m. vasario 5 d. persiuntė pareiškėjo K. S. prašymą, kuriame nurodoma, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjui G. S. priėmus, pareiškėjo teigimu, nesąmoningo turinio sprendimą civilinėje byloje, jis suabejojo teisėjo sveikatos būkle, todėl paprašė Administracijos pateikti duomenis apie teisėjo sveikatą. Iš Administracijos pateiktos informacijos sužinojo, jog teisėjas G. S. įstatymų nustatyta tvarka nėra pasitikrinęs sveikatos ir nėra pateikęs Administracijai sveikatos pažymėjimo. Pareiškėjas mano, kad esant nurodytoms aplinkybėms, G. S. negali toliau dirbti teisėju. Pareiškėjas K. S. 2015 m. balandžio 10 d. pateikė Komisijai prašymo papildymą, kuriame nurodo, kad sprendimą civilinėje byloje Nr. 2-22083-294/2013 teisėjas G. S. priėmė būdamas neigiamos psichinės ir psichologinės būsenos. Pareiškėjo manymu, teisėjas G. S. vengė sveikatos patikrinimo specialioje komisijoje dėl to, kad jis turi sveikatos sutrikimų, dėl kurių jo būklė neatitinka teisėjų sveikatai nustatytų reikalavimų. Pareiškėjo teigimu, G. S. visą sveikatos nepasitikrinimo laikotarpį negalėjo dirbti teisėju. Pareiškėjas prašo išnagrinėti jo pridamus įrodymus, kurie, jo teigimu, patvirtina, kad teisėjas G. S. priėmė nesąmoningo turinio procesinius sprendimus dėl savo sveikatos būklės.

Pareiškėjas A. P. 2015 m. kovo 5 d. kreipėsi į Komisiją su pareiškimu, kad teisėjas G. S. 2014 m. kovo 5 d., neturėdamas sveikatos pažymėjimo, priėmė sprendimą civilinėje byloje Nr. 2-2713-294/2014, kurio turinys yra nesąmoningas ir nesuprantamas. Nurodytu laikotarpiu, pareiškėjo A. P. manymu, G. S. dėl sveikatos būklės negalėjo eiti teisėjo pareigų. Pareiškėjas A. P. 2015 m. balandžio 10 d. pateikė Komisijai pareiškimo papildymą, pridėdamas teisėjo G. S. priimto sprendimo ištrauką, kuri, jo manymu, rodo neadekvatų realybės suvokimą.

Komisijos posėdyje pareiškėjas K. S. atkreipė dėmesį, kad teisėjas G. S., nepasitikrinęs sveikatos ir nepateikęs Administracijai sveikatos pažymėjimo, pažeidė teisėjo priesaiką būti sąžiningu ir vykdyti įstatymus. Toks elgesys, pareiškėjo teigimu, teršia teismų sistemos vardą.

Teisėjas G. S. Komisijai posėdyje paaiškino, kad jo sveikata dirbant teisėju nei pagerėjo, nei pablogėjo. Kiekvienais metais tikrinasi sveikatą pas šeimos gydytoją poliklinikoje. 2013 m. buvo surinkęs visus duomenis ir dokumentus, tačiau į Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro gydytojų komisiją nenuvyko, nes tuo metu atostogavo. Mano, kad procedūra, kai teisėjas turi rinkti įvairias pažymas ir eiti tikrintis sveikatą tik Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre, yra žeminanti.

Komisijos posėdyje teisėjas B. Z. nedalyvavo, 2015 m. balandžio 2 d. pateikė prašymą nagrinėti teikimą jam nedalyvaujant. Komisijai pateiktuose rašytiniuose paaiškinimuose nurodė, kad pagal Administracijos 2010 m. vasario 18 d. siuntimą Nr. 3R-611-(2.59) pateikė 2010 m. liepos 7 d. medicininį pažymėjimą Nr. 1283, išduotą Šiaulių asmens sveikatos priežiūros centro pagal nurodytą formą Nr. 046/a, kuriame nuodyta išvada, kad teisėju dirbti gali. Teisėjas B. Z. nurodo, kad yra užsiregistravęs sveikatos patikrinimui 2015 m. birželio 29 d., šiuo metu renkasi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. V-196/IR-80 patvirtinto Teisėjų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašo 7 punkte nurodytus dokumentus. Teisėjas Komisijai taip pat pateikė 2014 m. birželio 28 d. civilinės aviacijos specialisto sveikatos pažymėjimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuris, jo teigimu, įrodo normalią sveikatos būklę.

Drausmės bylas teisėjams G. S. ir B. Z. kelti atsisakytina.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija iškelia teisėjui drausmės bylą, kai teisėjo veiksmuose nustato nusižengimų, nustatytų Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje, požymių. Teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka trimis atvejais: už teisėjo vardą žeminantį poelgį, už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą ir už įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui. Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat gali būti pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties.

Vadovaudamasis Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu pareigingumo principu, teisėjas privalo nepažeisti įstatymų ir kitų teisės aktų.

Teismų įstatymo 43 straipsnio 5 d. nustatyta viena iš teisėjo pareigų – tikrintis sveikatą Teismų įstatymo 53¹ straipsnyje nustatyta tvarka. Teismų įstatymo 53¹ str. 2 d. nustatyta, kad teisėjų sveikatos patikrinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per penkerius metus, o 5 dalyje įtvirtinta, kad sveikatos patikrinimas atliekamas Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre. 2008 m. liepos 3 d. buvo priimtas ir 2008 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55(1), 57, 61, 63, 64, 69-1, 81 straipsnių, IX skyriaus pavadinimo, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 straipsnių, XII skyriaus antrojo skirsnio pavadinimo, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 89, 109, 110, 111, 112, 125 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo papildymo 53(1), 53(2) straipsniais ir IX skyriaus trečiuoju skirsniu įstatymas Nr. X-1685, kurio 46 straipsnio 7 dalyje buvo nustatyta, kad teisėjai, kurių sveikatos patikrinimas buvo atliekamas ne Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre, ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo privalo pasitikrinti sveikatą Teismų įstatymo 53¹ straipsnyje nustatyta tvarka. Detali teisėjo sveikatos patikrinimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. V-196/IR-80 patvirtinto Teisėjų sveikatos tikrinimo tvarkos apraše (toliau – Tvarkos aprašas), kurio 9.5 punkte įtvirtinta, kad, atlikus sveikatos

patikrinimą, užpildyta ir patvirtinta nustatytos formos (F Nr. 046/a) pažyma kartu su teisėjo psichologinio vertinimo išvada atiduodama teisėjui, kuris pateikia ją Administracijai.

Iš išdėstytų teisės aktų nuostatų darytina išvada, kad visi teisėjai ne rečiau kaip kas penkerius metus turi pareigą tikrintis sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre, o tie kurių sveikatos patikrinimas iki įstatymo įsigaliojimo buvo atliktas ne Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre, pasitikrinti sveikatą jame turėjo iki 2010 m. rugsėjo 1 d.; nurodytoje medicinos įstaigoje išduotą sveikatos pažymėjimą teisėjai privalo pateikti Administracijai.

Nagrinėjamu atveju, iš Teisėjų tarybai Administracijos pateiktų duomenų nustatyta, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjui G. S. Administracija 2011 m. kovo 25 d., 2013 m. sausio 29 d., 2013 m. spalio 8 d., 2014 m. birželio 26 d., 2014 m. lapkričio 11 d. išdavė siuntimus tikrintis sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre ir 2014 m. birželio 26 d., 2014 m. rugsėjo 16 d., 2014 m. lapkričio 11 d., 2014 m. gruodžio 11 d. elektroniniais laiškais kreipėsi į teisėją, prašydama pateikti galiojantį sveikatos pažymėjimą / primindama apie sveikatos patikrinimą. Tačiau teisėjas G. S. iki 2015 m. vasario 5 d. Teismų įstatymo ir Tvarkos aprašo nustatyta tvarka sveikatos Vidaus reikalų ministerijos medicinos centre pasitikrinęs nebuvo ir galiojančio sveikatos pažymėjimo Administracijai nepateikė. Teisėjas G. S. Komisijai paaiškino, kad visas reikalingas pažymas buvo susirinkęs dar 2013 m., tačiau į Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centrą nenuvyko dėl savo atostogų. Nustatyta tvarka sveikatą teisėjas G. S. pasitikrino ir medicininį pažymėjimą Administracijai pateikė jau po Teisėjų tarybos pirmininko kreipimosi į Komisiją, t. y. 2015 m. vasario 20 d.

Komisija iš Administracijos pateiktų duomenų Teisėjų tarybai taip pat nustatė, kad Šiaulių apygardos teismo teisėjas B. Z. Administracijai yra pateikęs 2010 m. liepos 8 d. medicininį pažymėjimą, išduotą Šiaulių asmens sveikatos priežiūros centro, tačiau nėra pateikęs Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro išduoto sveikatos pažymėjimo. Administracija teisėjui B. Z. siuntimus tikrintis sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre buvo išdavusi ne kartą: 2013 m. vasario 18 d., 2013 m. spalio 8 d., 2014 m. birželio 26 d., 2014 m. lapkričio 11 d., o 2014 m. sausio 6 d., 2014 m. birželio 26 d., 2014 m. rugsėjo 16 d., 2014 m. lapkričio 11 d. elektroniniais laiškais kreipėsi į teisėją, prašydama pateikti galiojantį sveikatos pažymėjimą / primindama apie sveikatos patikrinimą. Teisėjas B. Z. Komisijai paaiškino, kad yra užsiregistravęs sveikatos patikrinimui 2015 m. birželio 29 d., be to, buvo pateikęs Administracijai 2010 m. liepos 7 d. medicininį pažymėjimą Nr. 1283, išduotą Šiaulių asmens sveikatos priežiūros centro pagal nurodytą formą Nr. 046/a, kuriame nuodyta išvada, kad gali dirbti teisėju, o jo turimas 2014 m. birželio 28 d. civilinės aviacijos specialisto sveikatos pažymėjimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) taip pat įrodo normalią sveikatos būklę.

Įvertinusi tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad pasitvirtino pareiškėjų nurodytos aplinkybės, jog teisėjai G. S. ir B. Z. įstatymų nustatyta tvarka nebuvo pasitikrinę sveikatos Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre ir nepateikė Administracijai nustatytos formos medicininio pažymėjimo. Vertinant teisėjų G. S. ir B. Z. veiksmus pagal Teisėjų etikos kodekso nuostatas pripažintina, kad jie neatitiko pareigingumo principo reikalavimų vykdant pareigas nepažeisti įstatymų ir kitų teisės aktų (15 straipsnio 1 punktą). Tai, kad teisėjas G. S. dar 2013 m. buvo surinkęs reikiamus dokumentus, o į Vidaus reikalų ministerijos medicinos centrą nenuvyko dėl atostogų, ir tai, kad teisėjas B. Z. Administracijai buvo pateikęs 2010 m. liepos 7 d. medicininį pažymėjimą Nr. 1283, išduotą Šiaulių asmens sveikatos priežiūros centro, nepaneigia jų padarytų pažeidimų fakto ir negali būti laikoma įstatymo reikalavimų nevykdymą pateisinančia priežastimi. Kitų objektyvių aplinkybių, kurios būtų sutrukdžiusios pasitikrinti sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre ir pateikti Administracijai medicininį pažymėjimą, teisėjai nenurodo.

Teisėjų G. S. ir B. Z. Teismų įstatymo 43 str. 5 d., 53¹ str. 2 ir 5 d. ir Tvarkos aprašo 9.5 p. nustatytų pareigų neatlikimas be pateisinamos priežasties, nusižengimo trukmė, tai, kad teisėjai, nepaisė Teisėjų etikos kodekse įtvirtinto pareigingumo principo reikalavimo laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, visumoje vertintina kaip įstatyme nustatytos pareigos nevykdymas.

Komisija teisėjų G. S. ir B. Z. veiksmus vertina pažeidžiančiais įstatymo reikalavimus, tačiau taip pat atsižvelgia į nusižengimo pobūdį, į tai, kad teisėjai pripažįsta nusižengimą ir ėmėsi veiksmų jam ištaisyti (teisėjas G. S. pasitikrino sveikatą Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre ir pateikė Administracijai nustatytos formos medicininį pažymėjimą; teisėjas B. Z. yra

užsiregistravęs sveikatos patikrinimui Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre, be to, pateikė duomenis apie sveikatos būklę iš kitų medicinos įstaigų), į tai, kad nėra duomenų apie kam nors kilusias neigiamas pasekmes, ir sprendžia, kad apsvarstymas Komisijoje yra pakankamas poveikis teisėjams, todėl iškelti drausmės bylas Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjui G. S. ir Šiaulių apygardos teismo teisėjui B. Z. atsisakytina (Komisijos nuostatų 35.3 punktas).

Pažymėtina, kad teisėjų veiksmai nevykdant pareigos tikrinti sveikatą nepriskirtini prie veiksmų, už kuriuos įstatymas tiesiogiai įtvirtina galimybę taikyti teisėjui drausminę atsakomybę (teisėjo vardą žeminantis poelgis, kuris gali būti suprantamas dvejopai – kaip teisėjo elgesys ne teisėjui vykdant konkrečias teisėjo pareigas, bet teisėjo elgesys ne darbe arba teisėjo padarytas pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties; įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymas). Taigi nagrinėjamu atveju yra keliamas klausimas dėl teisėjų drausminės atsakomybės už įstatyme aiškiai neįvardintų veiksmų padarymą, kurie yra apibūdinami Teismų įstatymo 83 straipsnio 3 dalyje kaip kiti (be anksčiau paminėtų pažeidimų) Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimai, todėl Komisija taip pat sprendžia, kad netikslinga teisėjams kelti drausmės bylas.

Dėl pareiškėjų K. S. ir A. P. nurodomų aplinkybių, kad teisėjo G. S. priimti procesiniai sprendimai nesąmoningo ir nesuprantamo turinio ir patvirtina, kad teisėjo sveikatos būklė neleido jam eiti pareigų, Komisija pažymi, kad jai nesuteikta kompetencija nei vertinti teisėjų priimtų procesinių sprendimų turinio ar jų pagrįstumo, nei, juo labiau, vertinti teisėjų sveikatos būklę. Teisėjas G. S. pateikė galiojantį medicininį pažymėjimą, kuris patvirtina, jog jis gali eiti teisėjo pareigas, o jo priimtų procesinių sprendimų teisėtumas ir pagrįstumas gali būti patikrintas juos apskundus aukštesnės instancijos teismui.

Komisija, vadovaudamasi Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų 35.3 punktu,

nusprendžia:

Atsisakyti iškelti drausmės bylas Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjui G. S. ir Šiaulių apygardos teismo teisėjui B. Z.

Sprendimas neskundžiamas.

Komisijos nariai:

Algis Norkūnas

Diana Butrimienė

Algimantas Čepas

Veslava Ruskan

Teodora Staugaitienė

Linas Žukauskas